

Asia: Lausunto asioissa E 138/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Henkilökohtaiset oppimistilit ja E 139/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Pienet osaamiskokonaisuudet

Viite: E 138/2021 vp / Asiantuntijapyyntö 14.2.2022

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry yhtyy Suomen kantaan eikä esitä muutoksia kummassakaan asiassa.

Unifi pitää erityisen tärkeänä Suomen kannassa esitettyä näkemystä, että **oppimistileissä** ei tule rakentaa yhtä eurooppalaista jäykkää mallia, vaan hyödyntää kansallisesti jo olemassa olevia elementtejä (Suomessa esim. aikuiskoulutustuki, opintovapaa, uraohjaus).

Pienten oppimiskokonaisuuksien osalta eurooppalainen keskustelu on melko jäsentymätöntä. Ennaltaohjaavaa ja jäykkää mallia ei tule rakentaa. Unifi kiittää Suomen kantaa opintojen laadun takaamisesta, opintojen tason kuvaamisesta sekä oppimiskokonaisuuksien määrittelyn vaikutuksesta ketterään osaamisen kehittämiseen.

Unifi esittää keskeisinä huomioinaan, että tutkintojen täytyy olla yliopistojen (tai muiden virallisten toimijoiden) validoimia johdonmukaisia kokonaisuuksia. On tärkeää, että kokoelma pieniä opintokokonaisuuksia ei voi yksin muodostaa tutkintoa. Niin ikään on tärkeää, että yliopistojen laadukasta avoin yliopisto-opetusta ja täydennyskoulutusta pystytään hyödyntämään ja niiden kehittämiseksi täytyy olla mahdollisuus ilman, että kilpaillaan resursseista tutkintokoulutuksen kanssa. Rahoitukselliset viitekehykset on korkean prioriteetin asia. Kansallisesti on käynnissä useita korkeakoulutukseen ja TKI-toimintaan liittyviä uudistuksia. Niiden rahoitus ei saa kilpailla keskenään.

Unifi toivoo, että kansallisessa jatkovalmistelussa otetaan huomioon myös seuraavia:

- Koulutuksellinen saavutettavuus ja tasa-arvo ovat lähtökohtia, joille uudistusten tulee perustua. On hyvä seurata, miten suoritukset "kasaantuvat" (stackability) eurooppalaisella tasolla, ei pelkästään kansallisella tasolla.
- On tärkeää, että rakennetaan eurooppalaista avointa opintotarjontaa niin, etteivät jäsenmaat kilpaile keskenään. Tähän liittyviin haasteisiin on etsittävä yhdessä ratkaisuja.
- Yliopistoissa tarjottava avoin opetus, täydennyskoulutus ja mahdolliset tutkinnon osat kuuluvat yliopistojen yleisen laadunvarmistuksen piiriin.
- Opettajien osaamisen vahvistaminen on avainasemassa ja se tulee vaatimaan myös konkreettisia resursseja, mikro-oppiminen on uudenlainen pedagoginen alue.
- Alustaratkaisujen ja kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen on isossa roolissa sujuvan palveluntarjonnan ja käyttäjäkokemuksenedistämisessä. Myös opintohallinnolliset ja oppijan tunnistautumiseen liittyvät tekijät ovat tärkeitä (esimerkiksi vahvan tunnistautumisen käyttäminen).

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry, Finlands universitetsrektorers råd Unifi rf